

Қызылорда облысы білім басқармасының жанындағы «Арал
индустриалды - техникалық колледжі» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорнының қызметіндегі сыбайлас жемқорлық
тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу нәтижелері бойынша
талдамалық анықтама

2024 ж. 30 мамыр

Арал к.

Қызылорда облысы білім басқармасының жанындағы «Арал
индустриалды - техникалық колледжі» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорны директорының бұйрығы бойынша сыбайлас жемқорлық
тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу үшін келесі құрамда жұмыс тобы құрылды:

Айназаров Рахим Утемураевич- колледж директоры, топ
жетекшісі

Жумаева Назира Каржигиевна - директордың оқу-тәрбие
жұмысы жөніндегі орынбасары;

Ахметов Ербол Тәуіпбайұлы -директордың өндірістік - оқыту
жұмысы жөніндегі орынбасары;

Каденова Гульзира Абдуалиновна - кадр бөлімінің меңгерушісі

Абилова Гулжаухар Жумалиевна - комплекс-қызметші
(жұмыс тобының хатшысы)

Талдау түрі: Қызылорда облысы білім басқармасының жанындағы
«Арал индустриалды - техникалық колледжі» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорнының қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне
ішкі талдау.

Талдаудың мақсаты мен міндеті: қалыптасқан практикаларды, сыбайлас
жемқорлық тәуекелдерінің туындау жағдайлары мен себептерін анықтау.

Талдау кезеңі: 2023 жылғы 01 мамырдан 2024 жылғы 01 мамырға дейін.

Жұмыс тобы екі бағыт бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне
ішкі талдау жүргізді.

1. «Қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілерде және
құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау» бағыты
бойынша зерделенді.

2. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 маусымындағы Еңбек кодексі, «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 27.07.2007ж. № 319-III Заңы, «Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 4 желтоқсандағы Заңы, Білім және ғылым министрінің 2018 ж. 30 қазанда № 595 бұйрығымен бекітілген «Техникалық және кәсіптік білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары», Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрінің 2018 ж. 18 қазанда № 578 бұйрығымен бекітілген «Техникалық және кәсіптік білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгі қағидалары», Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрінің 2016 ж. 27 қаңтардағы №83 бұйрығымен бекітілген «Білім және ғылым саласындағы азаматтық қызметшілерді аттестаттаудың қағидалары мен шарттары әлеуметтік көмек көрсетілетін азаматтарға әлеуметтік көмектің мөлшерін, көздерін, түрлерін және оны беру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012.03.12 №320 қаулысы, Білім беру ұйымы көрсететін мемлекеттік қызметтердің стандарттары мен регламенттері.

Жүргізілген талдау нәтижелері бойынша әкімшілік-басқару персоналының өз қалауы бойынша шешімдер қабылдауына ықпал ететін, жеке тұлғалардың өз құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру кезінде кедергілер жасауға ықпал ететін, нормативтік құқықтық актілерді өз бетінше түсіндіруге мүмкіндік туғызатын құқықтық олқылықтар анықталған жоқ. Дискрециялық өкілеттіктер мен нормалардың болуы анықталған жоқ.

Кәсіпорынның ұйымдық-басқару қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

Кәсіпорынның ұйымдық-басқару қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау келесі мәселелер бойынша жүргізілді:

- персоналды басқару, оның ішінде кадрлардың ауысуы;
- мүдделер қақтығысын реттеу;
- мемлекеттік қызмет көрсету;

- кәсіпорын қызметкерлерінің әрекеттеріне шағымдар бойынша жеке және заңды тұлғалардың өтініштері;
- сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасағаны үшін тәртіптік жауаптылыққа тартылған қызметкерлерді тексеру;
- кәсіпорынның ұйымдастырушылық және басқарушылық қызметінен туындайтын басқа мәселелер.

2.1. Персоналды басқару, оның ішінде кадрлардың ауысуы

Ұйымдастырушылық - басқарушылық қызметтегі ішкі тәуекелдерге жүргізілген талдау кәсіпорындағы персоналды басқару қолданыстағы еңбек заңнамасына, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» ҚР Заңына, сондай-ақ өзге де заңдар мен заңға тәуелді нормативтік құқықтық актілерге сәйкес жүзеге асырылатынын көрсетті.

Қызылорда облысы білім басқармасының жанындағы «Арал индустриалды - техникалық колледжі» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорнының штат кестесіне сәйкес қарастырылған. Мониторинг сәтіндегі жағдай бойынша тізімдік құрамның жалпы саны 98 адам, оның ішінде 44 - педагог, 4- бала күтімі бойынша демалыста.

2023 жылғы 01 мамырдан бастап 2024 жылғы 01 мамырға дейін 3 адам қабылданды, өз еркімен 3 адам жұмыстан шығарылды.

Теріс себептермен жұмыстан шығарылған қызметкерлер болған жоқ.

Оқытудан өту, қызметкерлердің біліктілігін арттыру мерзімдері мен тәртібі аттестаттаудың және курстық қайта даярлаудың перспективтік жоспарларымен регламенттелген, Қазақстан Республикасының Білім беру саласындағы заңнамасының негізінде және оған сәйкес жүзеге асырылады. «Бөлімшенің ұйымдастырушылық - басқарушылық қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау» бағыты бойынша мүдделер қақтығысының болуы, қызметкерлердің басшымен немесе оның орынбасарларымен үлестес болуы фактілері анықталған жоқ. Ұжым тұрақты жұмыс істейді, сондай-ақ бұзушылықтар, қабылданған сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер мен тыйымдар анықталған жоқ.

2.2. Мемлекеттік сатып алулар бойынша

Қызылорда облысы білім басқармасының жанындағы «Арал индустриалды - техникалық колледжі» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорнының 2023 жылғы мамырдан 2024 жылғы мамырға дейінгі кезеңде Мемлекеттік сатып алу жоспарына сәйкес 81 сатып алу өткізілді, оның ішінде: «Байқау» тәсілімен - 0; Баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен-56; тікелей қорытынды жолымен бір көзден алу тәсілімен- 9; өткізілмеген сатып алу бойынша бір көзден алу тәсілімен-14; электрондық дүкен арқылы-2.

Тікелей қорытынды әдісімен сатып алуды жүргізу кезінде жеткізушінің баға ұсыныстары, баламалы ұсыныс және Мемлекеттік сатып алу порталында орналастырылатын баға модулі таңдау үшін негіз болып табылады.

Мемлекеттік сатып алуды өткізу кезінде бұзушылықтарға жол берілген жоқ.

2.3 Педагог қызметкерлердің мүдделері қақтығысы бойынша

Педагог қызметкер өзінің лауазымдық міндеттерін орындау үрдісінде болуы мүмкін мүдделер қақтығысы жағдайлары келесідей болуы мүмкін:

-оқытушы оқытатын білім алушылармен репетиторлық қызметті жүзеге асырады

- оқытушы колледж қажеттіліктеріне ақша жинайды;
- оқытушы өз білім алушыларының қатысуымен өтетін байқаулық іс-шаралардың, олимпиадалардың қазылар алқалығына қатысады;
- оқытушы педагог этикасын бұзады.

Жүргізілген талдау нәтижелері бойынша мүдделер қақтығысы анықталған жоқ, мемлекеттік сатып алуды өткізу рәсімдерінде және педагог қызметкерлердің қызметінде бұзушылықтар анықталған жоқ.

Кәсіпорын мемлекеттік қызметтердің келесі түрлерін көрсетеді:

1. Техникалық және кәсіптік білім туралы құжаттардың телнұсқаларын беру;
2. Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарындағы білім алушыларға жатақхана беру;

3. Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім алуды аяқтамаған адамдарға анықтама беру
4. Білім алушыларды білім беру ұйымдарының түрі бойынша ауыстыру және қайта қабылдау
5. Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі және жоғары білім беру ұйымдарындағы тәрбиеленушілер мен білім алушылардың жекелеген санаттағы азаматтарына, сондай-ақ, қорғаншылық (камқоршылықтағы) пен патронаттағы тұлғаларына тегін тамақтандыруды ұйымдастыру
6. Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарына құжаттар қабылдау
7. Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарында білім алушыларға академиялық демалыс беру.

01.05.2023 ж.-01.05.2024 ж. аралығындағы кезеңде Қызылорда облысы білім басқармасының жанындағы «Арал индустриалды - техникалық колледжі» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорнында 158 Мемлекеттік қызмет көрсетілді.

қағаз түрінде-0

Мемлекеттік корпорация арқылы-2

E-gov арқылы-6

Smartnation Collage порталы бойынша-150

бас тартылды-0 .

Мерзімдерді бұза отырып көрсетілген мемлекеттік қызметті алудан бас тарту, сапаға, қызметкерлерге немесе қызмет көрсету мерзімдеріне қатысты келіп түскен шағымдар болған жоқ.

E-gov порталында "Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 4 мамырдағы № 180 бұйрығында болса да, азаматтардың жекелеген санаттарына, сондай-ақ қорғаншылықтағы (камқоршылықтағы) және патронаттағы адамдарға, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі және жоғары білім беру ұйымдарының білім алушылары мен тәрбиеленушілеріне тегін тамақ беру" деген қосымша қойынды жоқ. Азаматтардың жекелеген санаттарына, сондай-ақ қорғаншылықтағы

(қамқоршылықтағы) және патронаттағы адамдарға тегін тамақ беру "мемлекеттік қызмет көрсету қағидаларын бекіту туралы, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі және жоғары білім беру ұйымдарының білім алушылары мен тәрбиеленушілеріне тегін тамақ алу үшін көрсетілетін қызметті алушы "көрсетілген", көрсетілетін қызметті берушіге көрсетілетін қызметті берушінің кеңсесі және (немесе) "электрондық үкімет" веб-порталы арқылы береді. www.egov.kz (бұдан әрі - портал) не "Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясы" коммерциялық емес акционерлік қоғамы (бұдан әрі-портал) арқылы "азаматтардың жекелеген санаттарына, сондай - ақ қорғаншылықтағы (қамқоршылықтағы) және патронаттағы адамдарға, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі және жоғары білім беру ұйымдарының білім алушылары мен тәрбиеленушілеріне тегін тамақ беру" мемлекеттік көрсетілетін қызмет стандартында (бұдан әрі-стандарт) көзделген құжаттарды қоса бере отырып, осы қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша өтініш (бұдан әрі- стандарт), осы қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес".

Білім беру ұйымының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметінің тиімділігі қамтамасыз етіледі. Осы мақсатта «Арал индустриалды - техникалық колледжі» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорны әкімшілігі ата-аналар үшін ұжым мүшелерімен өзара іс-қимыл үрдісінде кездескен сыбайлас жемқорлыққа бағытталған фактілер туралы жазбаша, ауызша нысанда шағымдар мен өтініштер беру мүмкіндігін қамтамасыз етті. Сенім телефоны 8(72433)4-14-50 , 2-18-57 жұмыс істейді және колледж холлында шағымдар мен өтініштерге арналған жәшік орнатылған.

Колледж директоры жұмыс күні ішінде азаматтарды қабылдайды.

Білім алушылар мен ата-аналарға арналған стендтерде, сондай-ақ колледж сайтында Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы ақпарат орналастырылған.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы мүлтіксіз сақтауға, сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне төзбеушілік жағдайларын жасауға бағытталған ата-аналармен түсіндіру жұмыстарын қамтитын ата—аналар

жиналысы өтті.

Осы дереккөздер бойынша тексерілетін кезеңде колледж қызметкерлері тарапынан сыбайлас жемқорлық көріністері туралы шағымдар, арыздар мен өтініштер түскен жоқ.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою (бейтараптандыру) бойынша ұсыныстар:

1. Көрсетілетін қызметті беруші мен көрсетілетін қызметті алушының тікелей байланысын болдырмау үшін жүйелерді біріктіру үшін құзыретті органдарға хат жолдау.

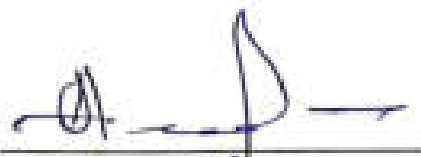
2. Жоғары сыбайлас жемқорлық тәуекелі, мүдделер қақтығысы аймақтарына жататын қызметке тұрақты ішкі бақылау мен аудитті жүзеге асыру

3. Педагогикалық ұжымда адал еңбек культін, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті, студенттік және ата-аналық ұжымдарда сыбайлас жемқорлыққа «нәлдік» төзімділікті қалыптастыру.

4. Қоғамда сыбайлас жемқорлық мінез-құлқына төзбеушілікті қалыптастыруға арналған семинарлар, кеңестер өткізу; сыбайлас жемқорлыққа жататын құқық бұзушылықтар санатына жатқызылған жағдайлар туындаған кезде азаматтар мен лауазымды адамдардың жауапкершілігі туралы тақырыптағы әкімшілік қызметкерлерімен сабақтар өткізу

5. Қоғамдық орындарда «Сыбайлас жемқорлыққа — ЖОЛ ЖОҚ» плакаттарын орналастыруды жүзеге асыру

Айназаров Р. У.

Жумаева Н. К.

Ахметов Е. Т.

Каденова Г. А.

Абилова Г. Ж.

